

Mandibula

Os mandibularis

- Uparret knogle
- Form som en hestesko
- Placeret som den nederste og forreste del af hovedets skelet
- Forbindelse til resten af kraniet via kæbeledet

Overordnet inddeling

- Corpus mandibulae
- Ramus mandibulae
- Angulus → Her mødes corpus og ramus → Vinklen er 120 – 130 grader hos voksne

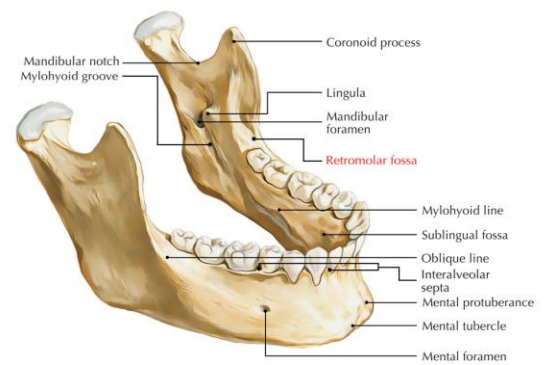
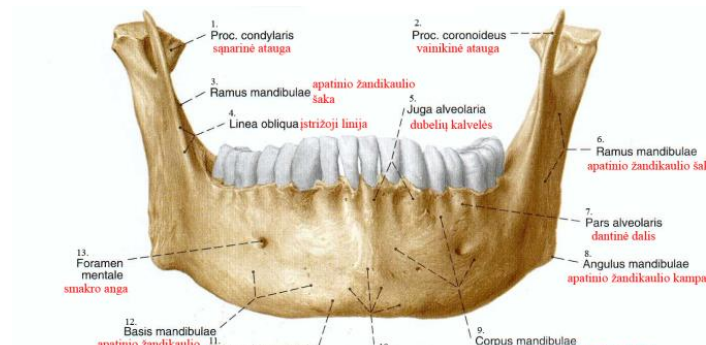
Corpus mandibulae

Pars alveolaris

- **Juga alveolaria** - udbulinger fra tandrødder
- **Alveoli dentales** - fordybninger til tænder
- **Septa interalveolaris** - mellem fordybningerne
- **Trigonum retromolare** - Trekant bag bagerste molar
- **Fossa retromolaris** - Lateralt for trigonum retromolare

Basis mandibularis

- Ydersiden (facial fladen)
 - **Protuberantia mentalis** - Mest prominente punkt på hagen
 - **Tuberculum mentale** - To knogle fremspring på hver side af protuberantia mentalis
 - **Foramen mentale** – Ud for 2. præmolar. Udmundning af canalis mandibularis. N. mentalis fra N. mandibularis
 - **Linea obliqua** – Linjen som forbinder proc. coronoideus og corpus mandibulae. Udspringssted for m. depressor labii inf.
- Indersiden (lingual fladen)

- **Linea mylohyoidea** – Ved bagerste molar → Udspringssted for m. mylohyoideus
- **Fovea submandibularis** – Aftryk fra gl. submandibularis → (inf. For linea mylohyoidea)
- **Fovea sublingualis** – Aftryk fra gl. sublingualis. (Inf. For incisiverne.)
- **Spina mentalis** – Små fremspring i midtlinjen. → udspring: m. genioglossus og m. geniohyoideus
- **Fossa digastrica** – 2 små fordybninger → Udspring: m. digastricus venter ant.

Rami mandibulae

Generelt

- **Processus condylaris**
 - **Caput mandibulae** – Hovedet af mandiblen, som er en del af kæbeledet
 - **Collum mandibulae** – Ses under caput
 - **Fovea pterygoidea** – Fordybning på indersiden af caput → m. Pterygoideus lateralis - Hæfter i fordybningen
- **Processus coronoideus**
 - Crista temporalis ligger mediet for coronoideus → M. temporalis tilhæfter her
- **Incisura mandibulae**
 - Mellem condylaris og coronoideus
- Angulus mandibulae (170 grader ved fødslen, 120-130 grader hos det voksne)

Yderside

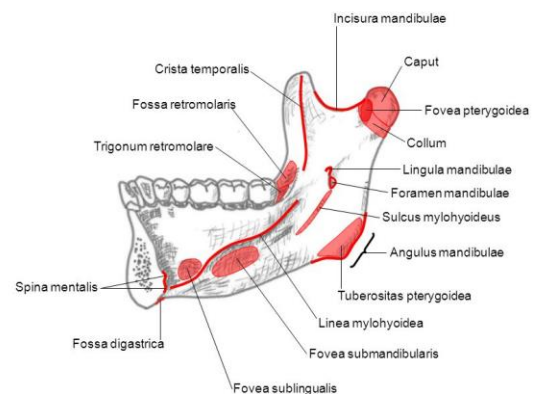
- Tuberositas masseterica – Ses på lateralsiden af ramus → insertion af M. masseter

Indersiden

- **Lingula mandibulae** – Ant. for foramen mandibulae → Vigtig for tilhæftning af ligamenter

Mandibula – sett mediet

- **Foramen mandibula** → Indgang til canalis mandibula. N. mandibularis løber her
- **Sulcus mylohyoideus** - En fure i forlængelse af foramen mandibulae
- **Tuberositas pterygoidea** – M. pterygoideus medialis tilhæfter her

Udvikling og vækst af mandiblen

- Mandiblens prænatale udvikling
Dannes fra 1. gællebue → Notochorden signalerer til cellemigration af crista neuralis celler → Via cellemigration dannes de 3 processer → Mandibulare proces til dannelse af mandiblen.
 - Ossifikation startende i 7 uge, ud fra og omkring meckels brusk.
 - 11 uge mediale del af mandiblen rykker tilbage (som følge af fiksering af meckels brusk på basis cranii externa, foldes denne)
 - Giver mulighed for at geneflapperne (stammer fra maxillære proces) kan flappe og vokse sammen
 - Færdig ossifikation
 - Bageste del af meckels brusk bliver til hammer og armboldt i øret.
 - Sammenvoksning af symphysis menti sker i 3-års alderen
- Condylens prænatale og postnasale opbygning med fokus på vækstlag
 - Condylens brusk bryder frem i 12 uge
 - Ca. fra 16 uge findes den på champion form → Herefter sker en endochondral ossifikation, så der kun er et mindre lag brusk tilbage i 20 uge. → Postnatalt findes der 7 lag
 - Fremad vækst i condylen → anterorotation af kæben (inger kjær)
 - Tilbage vækst i condylen → posterior rotation af kæben
- Gengive hvordan den mandibulære prognati måles
 - S(sella tursica) - N(Nasion) - PG(sted på hagen) → vinkel i forhold til basis cranii externa
 - S(sella tursica) - N(Nasion) - SM (sted på pars alveolaris) → vinkel i forhold til basis cranii externa
- Gengive de stabile mandibularstrukturer
 - Anteriore kontur af hagen
 - Indre kontur af symfysen
 - Mandibularkanalens kontur

